

HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 687 din 3 decembrie 1993
privind folosirea și expunerea stemei României

ART. 1

Instituțiile publice prevăzute la art. 3 din Legea nr. 102/1992 vor asigura expunerea sau folosirea stemei României în condițiile legii și ale prezentei hotărâri.

ART. 2

Stema României, în culori, va fi asezată în sediile tuturor autorităților publice, instituțiilor de învățământ, misiunilor diplomatice, oficiilor consulare, reprezentanțelor comerciale ale României în străinătate, acolo unde acestea funcționează în afară misiunilor diplomatice, în saloanele navelor sub pavilion românesc, precum și pe corpul și în saloanele aeronavelor Românești folosite în misiuni oficiale.

Stema României va fi asezată în pavilioanele românești ale tirgurilor și expozițiilor la care România participă ca stat.

ART. 3

Amplasarea stemei României în sediile autorităților publice se va face după cum urmează:

a) la interior:

- în birourile demnitarilor și ale funcționarilor publici care au cel puțin funcția de director;
- în sălile de festivități și de protocol;
- în biblioteci și în sali de lectură;
- în incintele afectate unor activități specifice din sfera competenței legale a instituției în cauză.

b) la exterior:

- pe frontispiciul clădirilor;
- la intrarea principală în sedii.

ART. 4

În sediile misiunilor diplomatice, oficiilor consulare, centrelor culturale și reprezentanțelor comerciale ale României în străinătate, stema României va fi amplasată în următoarele locuri:

a) la intrarea principală în sedii, deasupra placilor indicatoare;

b) în birourile șefilor misiunilor diplomatice, oficiilor consulare, centrelor culturale și reprezentanțelor comerciale;

c) în incintele afectate activităților specifice de primiri și reprezentare.

ART. 5

În sediile instituțiilor de învățământ de toate gradele, care funcționează potrivit legii, stema României va fi amplasată în cancelarii și în sălile de consiliu, în birourile rectorilor, prorectorilor, decanilor, prodecanilor, secretarilor științifici, directorilor și directorilor adjuncți, precum și în amfiteatre, sali de clasă, sali de festivități, biblioteci și sali de lectură.

ART. 6

Instituțiile publice vor comanda agenților economici specializați executarea stemei României în cantitățile necesare și cu respectarea prevederilor art. 1 și 3 din Legea nr. 102/1992.

Stema României poate fi realizată în culori sau în alb-negru, prin confecționare sau imprimare pe diferite materiale, cu respectarea modelului prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 102/1992.

La confecționarea stemei vor fi avute în vedere necesitățile de adaptare la decorațiunile interioare, la stilul și arhitectura edificiilor, precum și la dimensiunile salilor și birourilor.

ART. 7

Persoanele desemnate de conducătorul autorității sau instituției publice cu efectuarea recepției stemelor comandate agenților economici specializați au obligația sa verifice, la recepția acestora, conformitatea stemei executate cu modelul original al acesteia, prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 102/1992, urmînd sa refuze recepția în cazul constatării oricăror abateri de la modelul original.

ART. 8

Conducătorii instituțiilor publice au obligația sa urmărească întreținerea și conservarea în bune condiții a stemei României expuse potrivit prevederilor prezentei hotărîri.

ART. 9

Ministerul Industriilor va stabili măsuri pentru aprovizionarea cu materialele necesare a agenților economici de specialitate fata de care îndeplinește atribuțiile ministerului de resort și va urmări confecționarea de către aceștia a stemelor, astfel încît sa permită respectarea termenului stabilit la art. 28.

ART. 10

Reproducerea stemei României pe sigiliile, actele oficiale, imprimatele și plăcile indicatoare ale sediilor Ministerului Apărării Naționale, Ministerului de Interne, Serviciului Roman de Informații și ale celorlalte componente ale forțelor armate, precum și pe drapelele de lupta, pavilioanele navelor militare, accesoriile uniformelor și alte însemne specifice - în timp de pace și de război - se va efectua în condițiile stabilite de Consiliul Suprem de Apărare a Tarii, pe baza propunerilor formulate de conducătorii acestor autorități publice.

ART. 11

Condițiile de reproducere a stemei României pe actele și pe imprimatele emise de autoritățile publice, pe moneda nationala și pe alte semne monetare emise de România se aproba de Guvern, la propunerea autorității publice respective, avizată de Comisia Nationala de Heraldica și Genealogie.

ART. 12

Sigiliul simbolizeaza autoritatea publica exercitată de instituția care îl folosește și garantează autenticitatea actelor emise de aceasta.

ART. 13

Sigiliul autorităților publice are modelul prevăzut în anexa la prezenta hotărîre.

ART. 14

Sigiliul autorității publice se folosește exclusiv de conducătorii autorităților publice prevăzute în Constituție.

ART. 15

Sigiliul autorității publice se aplica, de către persoanele prevăzute la art. 14, pe actele specifice autorității de stat pe care aceștia o exercita, precum și pe actele normative emise de autoritatea publica respectiva.

În termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărîri, conducătorii autorităților publice vor stabili categoriile de acte specifice la care este obligatorie aplicarea sigiliului potrivit alineatului precedent.

Pentru toate celelalte categorii de acte se va folosi ștampila.

Conducătorii autorităților publice sînt răspunzători de păstrarea și utilizarea legală a sigiliilor.

ART. 16

Dreptul de a comanda sigilii cu stema României aparține exclusiv conducătorului autorității publice respective.

Modul de păstrare și de utilizare a sigiliilor se stabilește, de asemenea, de conducătorul autorității publice.

ART. 17

Sigiliile autorităților publice vor fi executate, în condițiile stabilite de prezenta hotărâre, la Regia Autonomă "Monetaria Statului". Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Serviciul Roman de Informații și celelalte componente ale forțelor armate pot executa sigiliile proprii în unitățile specializate din subordinea lor.

Sigiliile fabricate nu pot fi eliberate decât imputernicitilor conducătorilor autorităților publice care au făcut comanda.

ART. 18

Regia Autonomă "Monetaria Statului" și unitățile specializate prevăzute la art. 17 alin. 1 sînt obligate să țină un registru de comenzi în care se vor înregistra toate comenzile de sigilii cu stema României, la care se vor anexa actele pe baza cărora acestea au fost executate.

ART. 19

În caz de pierdere a unui sigiliu cu stema României, conducătorul autorității publice respective este obligat să anunțe în 24 de ore Ministerul de Interne și să facă publică pierderea în Monitorul Oficial al României.

ART. 20

În termen de 10 zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, instituțiile care dețin sigilii cu stema României, dar nu au dreptul să le folosească potrivit prevederilor Legii nr. 102/1992 și ale prezentei hotărâri, le vor depune la Regia Autonomă "Monetaria Statului".

Sigiliile uzate vor fi depuse la Regia Autonomă "Monetaria Statului", respectiv la unitățile specializate prevăzute la art. 17 alin. 1, o dată cu ridicarea noilor sigilii.

ART. 21

Stemele județelor, municipiilor, orașelor și comunelor, aprobate de Guvern, pot fi reproduse, expuse sau folosite împreună cu stema României, în condițiile stabilite de art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 64/1993.

ART. 22

Prefecturile și organele Ministerului de Interne vor sesiza orice încălcare a prevederilor prezentei hotărâri și vor lua măsurile ce se impun, în limitele competenței lor legale, pentru respectarea dispozițiilor acesteia și ale Legii nr. 102/1992.

ART. 23

Încălcarea prevederilor prezentei hotărâri atrage răspunderea disciplinară, materială, contravențională, civilă sau penală, după caz, potrivit legii.

ART. 24

Constituie contravenții, în măsura în care, potrivit legii penale, nu sînt considerate infracțiuni, următoarele fapte:

- (1) neamplasarea stemei României în locurile prevăzute de art. 2-5 din prezenta hotărâre;
- (2) nerespectarea obligației privind recepția stemelor de către persoanele prevăzute la art. 7;
- (3) neurmărirea întreținerii în bune condiții a stemei României de către persoanele prevăzute la art. 8;
- (4) reproducerea stemei României în alte condiții decât cele aprobate de Guvern;
- (5) nerespectarea modelului de sigiliu prevăzut în anexa la prezenta hotărâre sau executarea acestuia de către alte unități economice decât cele prevăzute la art. 17;
- (6) păstrarea și utilizarea sigiliilor în alte condiții decât cele stabilite de conducătorul autorității publice;
- (7) neînregistrarea comenzilor de sigilii cu stema României în registrul de comenzi ținut de unitățile prevăzute la art. 18;
- (8) neanuntarea organelor Ministerului de Interne, în termen de 24 de ore de la pierderea unui sigiliu, sau nerespectarea obligației de a face publică pierderea sigiliului în Monitorul Oficial al României;

(9) nedepunerea sigiliilor cu stema României la Regia Autonomă "Monetaria Statului" în termenul prevăzut la art. 20.

ART. 25

Contravențiile prevăzute la art. 24 se sancționează cu amenda de la 10.000 lei la 50.000 lei. Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către prefect, primar sau împuterniciții acestora anume desemnați, precum și de către ofițerii și subofiterii de poliție.

Contravențiilor prevăzute la alin. 1 le sînt aplicabile dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor.

ART. 26

Cheltuielile ocazionate de aplicarea prevederilor prezentei hotărîri vor fi suportate din bugetele de venituri și cheltuieli ale autorităților și instituțiilor publice respective.

ART. 27

Prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 412/1993 privind reproducerea stemei României pe actele oficiale și sigiliile autorităților Ministerului Învățămîntului se completează cu dispozițiile prezentei hotărîri.

ART. 28

Dispozițiile prezentei hotărîri privind expunerea stemei României, precum și reproducerea acesteia pe sigiliile, actele oficiale și imprimatele emise de autoritățile publice vor fi aduse la îndeplinire în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărîri.

ANEXA 1

MODELUL SIGILIULUI AUTORITĂȚILOR PUBLICE

Sigiliul este format din doua cercuri concentrice cu diametrul de 35 mm și, respectiv, 25 mm.

În jumătatea superioară a cercului mare se înscrie, cu litere majuscule de tipar, cuvîntul ROMÂNIA.

În partea inferioară a interiorului cercului mare se înscrie, cu aceleași caractere, denumirea autorității publice căreia îi aparține sigiliul. Dimensiunile acestor litere vor fi mai mici decît cele folosite pentru cuvîntul ROMÂNIA și vor fi separate de acesta prin cîte o steluta.

În interiorul cercului mic se înscrie stema României.

Stema României va reproduce întocmai grafica și va păstra proporțiile acesteia, astfel cum sînt stabilite în anexa nr. 1 la Legea nr. 102/1992.
